DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

9. februar 2006 *

I de forenede sager C-23/04 — C-25/04,

angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Diikitiko Protodikio Athinon ved kendelse af 30. september 2003, indgået til Domstolen den 26. januar 2004, i sagen

Sfakianakis AEVE

mod

Elliniko Dimosio,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), P. Kūris og G. Arestis,

* Processprog: græsk.

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. september 2005,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Sfakianakis AEVE ved dikigori S. Maratos og G. Katrinakis

— den græske regering ved M. Apessos og I. Bakopoulos, samt M. Tassopoulou, dernæst ved disse sidstnævnte og S. Spyropoulos, som befuldmægtigede

— den ungarske regering ved A. Müller og T. Számadó, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved X. Lewis og M. Konstantinidis, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. oktober 2005,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europaaftalen om oprettelsen af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side, godkendt ved Rådets og Kommissionens beslutning af 13. december 1993 (EFT L 347, s. 2, herefter »associeringsaftalen«), og særligt artikel 31, stk. 2, samt artikel 32 i protokol nr. 4 til denne aftale, som ændret ved afgørelse nr. 3/96 truffet af Associeringsudvalget mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side den 28. december 1996 (EFT 1997 L 92, s. 1, herefter »protokollen«), samt af artikel 220, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »EF-toldkodeksen«).

2 Anmodningerne er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Sfakianakis AEVA (herefter »Sfakianakis«) og Elliniko Dimosio (den græske stat) vedrørende en afgørelse om opkrævning af en yderligere afgift, som følge af en efterfølgende oprindelseskontrol af biler, som det omhandlede selskab havde indført til Grækenland.

Fællesskabsbestemmelser

3 Protokollens artikel 16, stk. 1, bestemmer:

»Produkter med oprindelsesstatus i Fællesskabet er ved indførsel i Ungarn, og produkter med oprindelsesstatus i Ungarn er ved indførsel i Fællesskabet omfattet af de fordele, der er fastsat i aftalen, såfremt der forelægges enten:

a) et varecertifikat EUR.1 [...]

[...]«

4 Protokollens artikel 17 bestemmer:

»1. Udførselslandets toldmyndigheder udsteder et varecertifikat EUR.1 efter skriftlig anmodning fra eksportøren eller, på eksportørens ansvar, fra dennes befuldmægtigede repræsentant.

[...]

5. De udstedende toldmyndigheder træffer alle nødvendige foranstaltninger for at efterprøve, at produkterne har oprindelsesstatus, og at de øvrige betingelser i denne protokol er opfyldt. De har i dette øjemed ret til at kræve enhver form for dokumentation og foretage enhver kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, der måtte findes hensigtsmæssig.

[...]«

5 Samme protokols artikel 31, stk. 2, bestemmer:

»For at sikre en korrekt anvendelse af denne protokol yder Fællesskabet og Ungarn gennem de kompetente toldmyndigheder hinanden gensidig bistand ved kontrollen med ægtheden af varecertifikater EUR.1 eller fakturaerklæringer og med rigtigheden af de oplysninger, der afgives i disse dokumenter.«

6 Derudover fremgår det af protokollens artikel 32:

»1. Efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviser skal foretages ved stikprøver, og i øvrigt når indførselslandets toldmyndigheder nærer begrundet tvivl om dokumenternes ægthed, de pågældende produkters oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i denne protokol.

[...]

3. Kontrollen gennemføres af udførselslandets toldmyndigheder. De er i denne sammenhæng berettiget til at kræve alle oplysninger og foretage alle former for kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, som de finder hensigtsmæssig.

4. Hvis indførselslandets toldmyndigheder træffer afgørelse om at suspendere præferencebehandlingen af de pågældende produkter, mens de afventer resultatet af kontrollen, skal de tilbyde at frigive produkterne til importøren med forbehold af de sikkerhedsforanstaltninger, de måtte finde nødvendige.

5. De toldmyndigheder, der har anmodet om kontrol, skal snarest muligt underrettes om resultaterne af denne kontrol. Det skal klart fremgå af disse resultater, om dokumenterne er ægte, og om de pågældende produkter kan anses for produkter med oprindelsesstatus i Fællesskabet, i Ungarn eller i et af de andre i artikel 4 omhandlede lande og opfylder de øvrige betingelser i denne protokol.

6. Hvis der i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl, ikke foreligger svar inden ti måneder regnet fra datoen for anmodningen om kontrol, eller hvis svaret ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastslå de pågældende dokumenters ægthed eller produkternes virkelige oprindelse, afslår de anmodende toldmyndigheder at indrømme præferencebehandling, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder.«

7 I protokollens artikel 33 bestemmes:

»Hvis der i forbindelse med den i artikel 32 fastsatte kontrolprocedure opstår tvister, der ikke kan bilægges, mellem de toldmyndigheder, der anmoder om kontrol, og de toldmyndigheder, der er ansvarlige for dens gennemførelse, eller hvis der opstår tvister om fortolkningen af denne protokol, forelægges de for Associeringsudvalget.

[...]«

8 Artikel 220, stk. 2, i EF-toldkodeksen har følgende ordlyd:

»Bortset fra de tilfælde, der er nævnt i artikel 217, stk. 1, andet og tredje afsnit, foretages der ikke efterfølgende bogføring, når:

[...]

b) det efter lovgivningen skyldige afgiftsbeløb ikke er blevet bogført som følge af en fejl, som toldmyndighederne selv har begået, og som debitor ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, hvis sidstnævnte i øvrigt i forbindelse med toldangivelsen har handlet i god tro og overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter

[...]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

9 I 1995 indførte Sfakianakis, som er eneforhandler for Grækenland for den japanske automobilfabrik Suzuki Motor Corporation, et antal biler af mærket Suzuki fra Ungarn. Denne import skete inden for rammerne af de toldpræferencer, som er etableret ved associeringsaftalen (herefter »præferenceordningen«), idet de var dækket af EUR.1-certifikater, som bekræftede produkternes ungarske oprindelse. I et sådant tilfælde var det pågældende selskab omfattet af bestemmelserne om toldpræferencer.

10 På anmodning af Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers Taskforce for Koordinering af Bedrageribekæmpelse (UCLAF) foretog de ungarske myndigheder i årene 1996-1998 en efterfølgende kontrol hos den ungarske fabrik Magyar Suzuki Corporation med henblik på at få verificeret oprindelsen og værdien af de køretøjer, der var blevet indført fra den 31.december 1994 til den 31. december1997 i Den Europæiske Union, med toldfritagelse, idet de var dækket af ungarske EUR.1-certifikater. Inden for rammerne af denne undersøgelse anmodede UCLAF de kompetente græske myndigheder om at fremsende alle de ovennævnte oprindelsescertifikater og dertil hørende fakturaer, som vedrørte indførslen af biler af typen Suzuki fra Ungarn i løbet af det pågældende år.

11 Efter at de kompetente ungarske myndigheder havde gennemført kontrollen, som blev gennemført i samarbejde med en delegation fra Fællesskabet, meddelte den kompetente ungarske kontrolmyndighed ved skrivelse af 3. november 1998 til den græske toldmyndighed resultaterne af undersøgelsen. Der medsendtes en liste, hvori samtlige de dokumenter stod opført, som sidstnævnte myndighed havde returneret med henblik på en efterfølgende bogføring. Listen omfattede tre afsnit, ét med detaljerede oplysninger om de biler, som havde fået tildelt ungarsk oprindelsesstatus både af fabrikken og af de ungarske kontrolmyndigheder, et andet med detaljerede oplysninger om de biler, som af myndighederne havde fået tildelt status af ikke-indenlandsk oprindelse, hvilket også fabrikken accepterede i en erklæring, og et tredje afsnit med detaljerede oplysninger om de biler, som var blevet genstand for en retstvist. Med hensyn til det tredje afsnit, der omhandler de biler, hvor den yderligere opkrævning af en afgift er genstand for den for den foreliggende ret verserende sag, meddelte de ungarske kontrolmyndigheder, at de ikke kunne give oplysninger om udfaldet af de anlagte retstvister, før disse var bragt til afslutning, og man anmodede de græske myndigheder om at udvise tålmodighed med hensyn til opkrævningen af de i hovedsagen omhandlede toldafgifter. Endelig meddelte de ungarske myndigheder de græske myndigheder, at de EUR.1-varecertifikater, som udelukkende omfattede biler med udenlandsk oprindelsesstatus, var blevet tilbagekaldt.

12 Endvidere fik de græske myndigheder tilsendt nogle opgørelser fra UCLAF, i hvilke alle de biler, der var blevet indført i Grækenland fra Ungarn, stod opført, med angivelse af importen af biler, som uretmæssigt har nydt godt af de toldmæssige præferenceregler.

13 Da bilerne i hovedsagerne ifølge de af UCLAF meddelte opgørelser ikke opfyldte kriterierne for at være omfattet af præferencebehandlingen, udstedte den græske myndighed den for den forelæggende ret anfægtede retsakt vedrørende en yderligere opkrævning af importtold, af momsen på denne told samt af en bøde i henhold til artikel 33 i den græske toldlov.

14 Efter at fabrikken havde indbragt sagen for retten, annullerede de ungarske domstole imidlertid endegyldigt de ungarske toldmyndigheders afgørelse, som var blevet truffet under proceduren med den efterfølgende bogføring af oprindelsesstatus for de køretøjer, som fabrikken eksporterede, og pålagde disse myndigheder at genoptage proceduren med at bogføre EUR.1-certifikaterne i overensstemmelse med de afsagte domme.

15 Den kompetente ungarske myndighed underrettede med skrivelse af 26. juli 1999 den græske toldstyrelse om disse ændringer og fremsendte et bilag med de oplysninger, som vedrørte de køretøjer, for hvilke udstedelsen af EUR.1-certifikaterne viste sig ikke at være lovlig, og et andet bilag, hvori var opført de biler, for hvilke der retmæssigt var udstedt et sådant varecertifikat, herunder også sagsøgerens køretøjer. Efter denne underretning traf sagsøgte i hovedsagen imidlertid ikke andre afgørelser.

16 Sfakianakis har anlagt tre sager ved den forelæggende ret med påstand om annullation af de græske myndigheders afgørelse om en yderligere afgift. Det er i forbindelse med disse sager, at Diikitiko Protodikio Athinon (forvaltningsretten i første instans, Athen) besluttede at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Indebærer den forpligtelse til gensidig bistand, der er fastlagt i artikel 31, stk. 2, i [protokollen], at toldmyndighederne i indførselsmedlemsstaten skal tage hensyn til de ungarske domstoles afgørelser om gyldigheden af de kontroller, som udførselslandets myndigheder foretager, og som vedrører korrektheden af et eksportvarecertifikat EUR.1, når det tages i betragtning:

— at de ungarske myndigheder på korrekt vis havde informeret indførselslandets toldmyndigheder om resultatet af den oprindelige kontrol, om unøjagtigheder i visse eksportcertifikater, idet de dog fremhævede, at gyldigheden af kontrollen var genstand for verserende sager ved de ungarske domstole

— at de ungarske myndigheder til indførselslandets toldmyndigheder officielt fremsendte meddelelse om udfaldet af disse sager, dvs. de ovennævnte domstoles afgørelser, hvori det blev fastslået, at et vist antal EUR.1-certifikater alligevel var korrekte?

2) Skal artikel 32 i [protokollen] fortolkes således, at toldmyndighederne i indførselsmedlemsstaten skal tage hensyn til afgørelser truffet af udførselslandets domstole, som omstøder resultaterne af kontroller pålagt og udført af de ungarske myndigheder efter udførslen, når det tages i betragtning:

— at myndighederne i indførselslandet er blevet informeret på korrekt vis både om de verserende sager for de ungarske domstole og om resultatet af de pågældende sagsforløb, og

— at de aldrig selv har anmodet om, at der foretages kontrol?

3) Hvis et af de ovenstående spørgsmål besvares bekræftende, skal de ovennævnte fællesskabsretlige bestemmelser da forstås således, at de ikke tillader udstedelsen af efteropkrævninger af told, afgifter og bøder, som blev udstedt af de nationale myndigheder i indførselslandet, efter at de ungarske myndighe-

der havde underrettet dem om resultatet af den kontrol, de havde udført, men inden der var givet meddelelse om indholdet af domstolsafgørelserne, ved hvilke resultaterne af kontrollen blev omstødt med henblik på at sikre den effektive virkning af forbuddet i [associeringsaftalen], når det også tages i betragtning, at de udstedte EUR.1-certifikater viste sig at være korrekte?

4) Påvirker den omstændighed de ovennævnte spørgsmål, at hverken de græske eller de ungarske toldmyndigheder anmodede om indkaldelse af Associeringsudvalget i henhold til artikel 33 i [protokollen] med henblik på, at udvalget skulle afgive udtalelse herom, en situation, som antyder, at ingen af de to myndigheder mente, at de af de ungarske domstole trufne afgørelser udgjorde en tvist mellem dem, som burde forelægges dette udvalg til bedømmelse?

5) Subsidiært, hvis de ovenstående spørgsmål besvares benægtende, hvis altså de græske toldmyndigheder ikke har tilsidesat de førnævnte bestemmelser i fællesskabsretten ved at pålægge yderligere told, moms og bøde, kan det da antages, at det ikke er tilladt på grundlag af artikel 220, stk. 2, i Fællesskabets toldkodeks efterfølgende at bogføre told, der skal betales af importøren, på grund af en fejl begået af toldmyndighederne selv enten i indførsels- eller i udførselslandet, især hvis man tager hensyn til, at toldmyndighederne i udførselslandet sad inde med alle de faktiske oplysninger vedrørende oprindelsen af de køretøjer, der skulle eksporteres, oplysninger, der ikke tillod udstedelsen af et EUR.1-certifikat, således at myndighederne i indførselslandet havde været i stand til lige fra begyndelsen at bogføre den retmæssigt skyldige told?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Første og andet præjudicielle spørgsmål

17 Med de to første spørgsmål, som bør behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om associeringsaftalen og protokollens artikel 31, stk. 2, og

artikel 32 skal fortolkes således, at toldmyndighederne i indførselslandet er forpligtede til at tage hensyn til afgørelser truffet af udførselslandets domstole i søgsmål anlagt til prøvelse af resultaterne af den kontrol af gyldigheden af varecertifikater, som udførselslandets toldmyndigheder har foretaget, når henses til, at toldmyndighederne i indførselslandet både var informeret om disse sager og om indholdet af afgørelserne, og at kontrollen ikke blev gennemført på anmodning af disse toldmyndigheder.

18 I deres indlæg har sagsøgeren i hovedsagen, den ungarske regering og Kommissionen gjort gældende, at indførselslandets toldmyndigheder skal tage hensyn udførselslandets endelige stillingtagen, uanset at denne er resultatet af en sag, der både er anlagt ved den udøvende og dømmende magt, og navnlig når udførselslandets myndigheder har givet oplysninger om de igangværende procedurer. I den forbindelse har de påberåbt sig den ved protokollen indførte administrative samarbejdsmekanisme, der er baseret på det grundlæggende princip om, at det udelukkende er udførselslandets toldmyndigheder, der har kompetence til at vurdere produkternes oprindelsesstatus med henblik på at afgøre, hvorvidt de skal være omfattet af præferenceordningen.

19 Den græske regering har derimod anført, at det er toldmyndighederne og ikke retsmyndighederne i udførselslandet, der har kompetence til at foretage efterfølgende kontrol af oprindelsescertifikaterne. Under forudsætning heraf og henset til kravet om, at kontrollen skal finde sted hurtigst muligt, var det med rette, at de ungarske myndigheder i hovedsagerne tilbagekaldte EUR.1-certifikaterne ved afgørelser, som er blevet endelige. I et sådant tilfælde medfører protokollen ingen forpligtelse for myndighederne til at fastslå rigtigheden af resultatet af kontrollen eller varens faktiske oprindelse, og heller ikke til at afvente udfaldet af en retssag, der ikke vedrører protokollens bestemmelser om det administrative samarbejde.

20 Det standpunkt, som den græske regering gør gældende, kan imidlertid ikke tiltrædes.

21 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 31 i sit forslag til afgørelse, er det system med administrativt samarbejde, som er fastsat i protokollen, baseret dels på en fordeling af opgaverne, dels på gensidig tillid mellem den pågældende medlemsstats myndigheder og Republikken Ungarns myndigheder.

22 Inden for denne opgavefordeling tillægger protokollen således de ungarske toldmyndigheder kompetencen til at efterprøve oprindelsesstatusen for produkter, der stammer fra Ungarn. Protokollens artikel 17, stk. 4 og 5, forpligter de udstedende toldmyndigheder til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at efterprøve, at produkterne har oprindelsesstatus. Derudover gennemføres den efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviser i henhold til protokollens artikel 32, stk. 3, af udførselslandets myndigheder, der i denne sammenhæng er berettiget til at kræve alle oplysninger og foretage alle former for kontrol, som de finder hensigtsmæssig.

23 Som Domstolen har fastslået i forbindelse med protokoller om definitionen af begrebet »varer med oprindelsesstatus« og metoderne for administrativt samarbejde svarende til protokollens, er en sådan opgavefordeling begrundet i den omstændighed, at det er myndighederne i udførselslandet, der bedst kan vurdere rigtigheden af de faktiske omstændigheder, der er afgørende for varens oprindelse. Dette system kan således kun fungere efter hensigten, såfremt toldmyndighederne i indførselslandet lægger de afgørelser til grund, der lovligt er truffet af myndighederne i udførselslandet (jf. i denne retning dom af 12.7.1984, sag 218/83, Les Rapides Savoyards m.fl., Sml. s. 3105, præmis 26 og 27).

24 Kravet om anerkendelse kan således udelukkende sikres, såfremt indførselslandets myndigheder ligeledes respekterer og accepterer de domstolsafgørelser, der er truffet i søgsmål anlagt til prøvelse af de første resultater af den efterfølgende kontrol af varernes oprindelse.

25 Associeringsaftalen har nemlig til formål at sikre, at varer, som opfylder betingelserne for at kunne anses for at have oprindelse i Ungarn eller i en medlemsstat, ved indførelse til Fællesskabet eller Ungarn indrømmes præferencebehandling. Dette indebærer, at toldmyndigheder i indførselslandet skal tage hensyn til resultaterne af den kontrol af varernes oprindelse, der er foretaget ved domstolene med henblik på at sikre, at alle de varer, der opfylder betingelserne med hensyn til oprindelse, og kun disse varer, indrømmes præferencebehandling.

26 For at sikre en korrekt anvendelse af protokollen kræves det, at den forpligtelse til gensidig anerkendelse af de afgørelser, som de pågældende staters myndigheder træffer om produkternes oprindelsesstatus, ligeledes gælder de domstolsafgørelser, der bliver truffet i disse stater inden for rammerne af deres kontrol af lovligheden af toldmyndighedernes beslutninger.

27 At nægte, som i hovedsagerne, at tage hensyn til de afgørelser, som de nationale domstole har truffet inden for rammerne af deres kontrol af lovligheden af myndighedernes afgørelser, er i strid med eksportørens ret til en effektiv domstolsprøvelse.

28 Som Domstolen gentagne gange har fastslået, er retten til en effektiv domstolsprøvelse ved en domstol udtryk for et almindeligt retsprincip, der ligger til grund for medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner (jf. i denne retning dom af 15.5.1986, sag 222/84, Johnston, Sml. s. 1651, præmis 18). Eftersom associeringsaftalen er en integrerende del af Fællesskabets retsorden, påhviler det dermed medlemsstaternes kompetente myndigheder at respektere retten til en effektiv domstolsprøvelse ved anvendelsen af den toldprocedure, der er fastsat i protokollen (jf. i denne retning dom af 30.9.1987, sag 12/86, Demirel, Sml. s. 3719, præmis 7 og 28).

29 Hvad angår den omstændighed, som er beskrevet i første led af det første præjudicielle spørgsmål, bemærkes det, at de græske myndigheder ikke kunne være uvidende om, at de omhandlede EUR.1-certifikater ikke var endeligt tilbagekaldt, idet de officielt var blevet underrettet om de verserende sager, som kunne udmunde i en konstatering af uregelmæssigheder ved de ungarske myndigheders efterfølgende kontrol.

30 Endelig bemærkes, at den omstændighed, at de græske myndigheder ikke selv havde anmodet om kontrollen, som beskrevet i andet led af det andet spørgsmål, ikke påvirker indførselslandets myndigheders pligt til at tage hensyn til det endelig resultat af denne kontrol.

31 Det fremgår således af protokollens artikel 32, stk. 1, at den efterfølgende kontrol kan udføres på eget initiativ af udførselslandets kompetente myndigheder eller på indførselslandets anmodning. Kontrollen kan ligeledes, som i hovedsagerne, foretages på anmodning af Kommissionens tjenestegrene, som i henhold til artikel 211 EF skal drage omsorg for gennemførelsen af associeringsaftalen og dens protokoller (jf. i denne retning dom af 14.11.2002, sag C-251/00, Ilumitrónica, Sml. I, s. 10433, præmis 60).

32 Herefter må de to første spørgsmål besvares med, at protokollens artikel 31, stk. 2, og artikel 32 skal fortolkes således, at toldmyndighederne i indførselslandet er forpligtede til at tage hensyn til afgørelser truffet af udførselslandets domstole i søgsmål anlagt til prøvelse af resultaterne af den kontrol af gyldigheden af varecertifikater, som toldmyndighederne i udførselslandet har foretaget, når de er blevet informeret om disse søgsmål og om indholdet af disse afgørelser, uanset om kontrollen af varecertifikaternes gyldighed er blevet foretaget på anmodning af toldmyndighederne i indførselslandet.

Tredje spørgsmål

33 Med sit tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om den effektive virkning af afskaffelsen af told i henhold til associeringsaftalen er til hinder for, at indførselslandets toldmyndigheder træffer administrative afgørelser om opkrævning af told, afgifter og bøder, inden de er blevet underrettet om det endelige udfald af de søgsmål, der er blevet anlagt til prøvelse af resultatet af den efterfølgende kontrol.

34 Ifølge sagsøgeren i hovedsagen, den ungarske regering og Kommissionen fremgår af det af besvarelsen af de to første spørgsmål, at indførselslandets myndigheder er forpligtede til at tage hensyn til udfaldet af de procedurer, som udførselslandet toldmyndighederne har gennemført, og at indførselslandets myndigheder ikke ensidigt kan ændre disse. De bestemmelser, der finder anvendelse, skal dermed fortolkes således, at de er til hinder for, at indførselslandets myndigheder træffer administrative afgørelser om opkrævning af yderligere told og afgifter, inden den efterfølgende kontrolprocedure er endeligt afsluttet.

35 Eftersom den græske regering er af den opfattelse, at de to første spørgsmål skal besvares benægtende, har den ikke taget stilling til det tredje spørgsmål.

36 Med henblik på en hensigtsmæssig besvarelse af den nationale rets spørgsmål, skal der henvises til betingelserne i præmis 21-24 i denne dom, hvorefter det i princippet er de ungarske toldmyndigheder, der har kompetence til at fastslå oprindelsen af produkter, der stammer fra Ungarn, og toldmyndighederne i indførselslandet er bundet af de afgørelser, som disse myndigheders lovligt har truffet (jf. i denne retning dommen i sagen Les Rapides Savoyards m.fl., præmis 26 og 27).

37 Konsekvensen heraf er for det første, at det tilkommer udførselslandets toldmyndigheder at udstede de EUR.1-certifikater, som bekræfter, at produkter fremstillet i Ungarn er af ungarsk oprindelse. Samtidig skal indførselslandets myndigheder anerkende disse certifikaters gyldighed.

38 Det er udelukkende på de betingelserne, der er fastsat i protokollens artikel 32, stk. 6, nemlig i tilfælde af begrundet tvivl, og såfremt der ikke foreligger svar inden ti måneder regnet fra datoen for anmodningen om kontrol, eller hvis svaret ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger, at de toldmyndigheder, der har anmodet om en efterfølgende kontrol, kan nægte at indrømme præferencebehandling. Protokollen giver ikke mulighed for, at en kontraherende stat ensidigt kan tilbagekalde de certifikater, der er udstedt af en anden kontraherende stats toldmyndigheder.

39 Det følger heraf, at de certifikater, der lovligt er udstedt af udførselslandets myndigheder, er gyldige og har de retsvirkninger, der er tillagt dem i henhold til protokollen, så længe de ikke er blevet tilbagekaldt eller annulleret af de kompetente administrative eller retlige myndigheder i denne stat.

40 Det fremgår ikke af de oplysninger, som den forelæggende ret har fremlagt, at de ungarske myndigheder tilbagekaldte certifikaterne, således at de græske myndigheder havde været berettiget til at unddrage de omhandlede produkter fra præferenceordningen.

41 De ungarske toldmyndigheder fremsendte nemlig en skrivelse til de græske toldmyndigheder den 3. november 1998 med oplysning om de verserende sager vedrørende de certifikater, der havde givet anledning til hovedsagen, og anførte navnlig, at det udelukkende var EUR.1-certifikaterne vedrørende de biler, hvis

udenlandske oprindelse fabrikanten formelt havde anerkendt, som var blevet tilbagekaldt. Det tilkommer imidlertid den forelæggende ret at afgøre, om de græske myndigheder rådede over tilstrækkelige oplysninger til at indse, at EUR.1-certifikaterne ikke var blevet tilbagekaldt og således fortsat var gyldige.

42 Den effektive beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser er derudover beskyttet i medfør af protokollens artikel 32, stk. 4, hvorefter indførselslandets toldmyndigheder, såfremt de træffer afgørelse om at suspendere præferencebehandlingen af de pågældende produkter, mens de afventer resultatet af kontrollen, har ret til at træffe de sikkerhedsforanstaltninger, de måtte finde nødvendige ved en frigivelse af produkterne.

43 På baggrund af disse betragtninger bør det tredje præjudicielle spørgsmål besvares således, at den effektive virkning af afskaffelsen af told i henhold til associeringsaftalen er til hinder for, at indførselslandets toldmyndigheder træffer administrative afgørelser om opkrævning af told, afgifter og bøder, inden de er blevet underrettet om det endelige udfald af de søgsmål, der er blevet anlagt til prøvelse af resultatet af den efterfølgende kontrol, og afgørelserne truffet af udførselslandets myndigheder, som oprindeligt udstedte EUR.1-certifikaterne, ikke er blevet tilbagekaldt eller annulleret.

Fjerde spørgsmål

44 Med sit fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om besvarelsen af de tre første spørgsmål påvirkes af den omstændighed, at hverken de græske eller ungarske toldmyndigheder anmodede om indkaldelse af det i protokollens artikel 33 omhandlede Associeringsudvalg.

45 Sagsøgeren i hovedsagen har i sine skriftlige indlæg anført, at muligheden for at indlede en procedure for bilæggelse af tvister i henhold til protokollen er betinget af, at der foreligger »begrundet« tvivl, og at enhver »mindelig« løsning af tvisten med udførselslandets kompetente toldmyndigheder er udelukket. Sagsøgeren har stillet spørgsmål til, om det overhovedet er muligt at udøve noget skøn med hensyn til, om der foreligger »begrundet« tvivl, når spørgsmålet allerede er afgjort af udførselslandets kompetente domstole ved endelige og uigenkaldelige afgørelser.

46 Den græske regering har på sin side anført, at der ikke er nogen forskel i de kompetente græske og ungarske toldmyndigheders bedømmelse, der kan indbringes for Associeringsudvalget.

47 Ifølge Kommissionen påvirkes besvarelsen af de tre første spørgsmål ikke af det forhold, at hverken indførsels- eller udførselslandets myndigheder har iværksat den i protokollens artikel 33 omhandlede procedure til bilæggelse af deres uoverensstemmelser, idet en forelæggelse for Associeringsudvalget blot er en mulighed for de kompetente toldmyndigheder.

48 Den ungarske regering har gjort gældende, at selv om Associeringsudvalget ikke var blevet forelagt et spørgsmål vedrørende den ungarske domstols afgørelse og gennemførelse af de afgørelser, der blev truffet inden for rammerne af den nye procedure, der blev iværksat efter denne domstolsafgørelse, kan udvalgets beføjelser til at bilægge uoverensstemmelser ikke medføre en begrænsning af den i hovedsagerne omhandlede persons grundlæggende rettigheder, og navnlig ikke retten til en effektiv domstolsprøvelse.

49 I den forbindelse skal det indledningsvis bemærkes, at protokollen er baseret på et system med administrativt samarbejde, der er baseret på en fordeling af opgaverne og på gensidig tillid mellem de pågældende stater. Ifølge dette system, og med

forbehold af det i protokollens artikel 32, stk. 6, omhandlede tilfælde, kan indførselslandets toldmyndigheder ikke ensidigt erklære et EUR.1-certifikat, der lovligt er udstedt af udførselslandets toldmyndigheder, for ugyldigt. I tilfælde af en efterfølgende kontrol er myndighederne i indførselslandet ligeledes bundet af resultatet heraf.

50 Ifølge protokollens artikel 33 skal indførselslandets toldmyndigheder, hvis der i forbindelse med denne kontrol opstår uenighed med udførselslandets toldmyndigheder, søge at finde en mindelig løsning sammen med sidstnævnte. Såfremt det ikke er muligt at finde en mindelig løsning, skal de forelægge tvisten for Associeringsudvalget.

51 Formålet med disse bestemmelser er at forstærke samarbejdet mellem de kontraherende stater og således sikre, at hver stats beføjelser med hensyn til kontrollen af produkternes oprindelsesstatus behørigt respekteres.

52 Det forhold, at der ikke er indbragt nogen sager for Associeringsudvalget, kan derfor ikke begrunde en fravigelse af samarbejdssystemet og respekten af de beføjelser, der fremgår af Associeringsaftalen.

53 Derudover fremgår det af de indlæg, der er indgivet for Domstolen, at de græske myndigheder ikke har bestridt resultatet af kontrolproceduren over for de ungarske myndigheder eller i forbindelse med et møde i Associeringsudvalget, og at der følgelig ikke foreligger nogen tvist, der kan indbringes for dette udvalg.

54 Det fjerde spørgsmål må derfor besvares med, at besvarelsen af de tre første spørgsmål ikke påvirkes af den omstændighed, at hverken de græske eller ungarske toldmyndigheder anmodede om indkaldelse af Associeringsudvalget i henhold til protokollens artikel 33.

Det femte spørgsmål

55 Den forelæggende ret har udelukkende stillet det femte spørgsmål for det tilfælde, at de to første spørgsmål besvares benægtende. Da disse er besvaret bekræftende, er det ufornødent at behandle det femte spørgsmål.

Sagsomkostningerne

56 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Artikel 31, stk. 2, og artikel 32 i protokol nr. 4 i Europaaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side, som ændret ved afgørelse nr. 3/96 truffet den 28. december 1996 af Associeringsudvalget mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side, skal fortolkes således, at toldmyndighederne i indførselslandet er**

forpligtede til at tage hensyn til afgørelser truffet af udførselslandets domstole i søgsmål anlagt til prøvelse af resultaterne af den kontrol af gyldigheden af kontrollen af varecertifikater, som toldmyndighederne i udførselslandet har foretaget, når de er blevet informeret om disse søgsmål og om indholdet af disse afgørelser, og uanset om kontrollen af varecertifikaternes gyldighed er blevet foretaget på anmodning af toldmyndighederne i indførselslandet.

2) **Den effektive virkning af afskaffelsen af told i henhold til Europaaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side, godkendt ved Rådets og Kommissionens beslutning af 13. december 1993, er til hinder for, at indførselslandets toldmyndigheder træffer administrative afgørelser om opkrævning af told, afgifter og bøder, inden de er blevet underrettet om det endelige udfald af de søgsmål, der er blevet anlagt til prøvelse af resultatet af den efterfølgende kontrol, og afgørelserne truffet af udførselslandets myndigheder, som oprindeligt udstedte EUR.1-certifikaterne, ikke er blevet tilbagekaldt eller annulleret.**

3) **Besvarelsen af de tre første spørgsmål påvirkes ikke af den omstændighed, at hverken de græske eller ungarske toldmyndigheder anmodede om indkaldelse af Associeringsudvalget i henhold til artikel 33 i protokol nr. 4, som ændret ved afgørelse nr. 3/96.**

Underskrifter